

บทคัดย่อ

การดำเนินงานของศูนย์พี่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 2 มีการจัดการ 2 รูปแบบกิจกรรมหลัก คือ การพัฒนาครูผ่านกิจกรรมภายนอกโรงเรียน และการพัฒนาครูและนักเรียนผ่านกิจกรรมที่ลงปฏิบัติในโรงเรียน โดยกิจกรรมที่ทำภายนอกโรงเรียนมีทั้งหมด 11 กิจกรรม ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่มกิจกรรมย่อย คือ กลุ่มกิจกรรมติดตามประเมินผล และวิพากษ์งานวิจัย (3 กิจกรรม) ได้แก่ การติดตามความก้าวหน้า, การวิพากษ์โครงงานวิจัย, และการวิพากษ์งานวิจัย กลุ่มกิจกรรมพัฒนาทักษะครู (6 กิจกรรม) ได้แก่ หลักการตั้งชื่อและวัตถุประสงค์งานวิจัย, หลักการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์, การลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้เทคนิคการจัดการเรียนรู้, เทคนิคการนำเสนอและเขียนงานวิจัยและออกแบบสื่อนำเสนอ, เทคนิคการนำเสนอบนเวที, และหลักการคิดเชิงเหตุผลและเชิงระบบ และกลุ่มกิจกรรมของเวทีนำเสนอผลงาน (2 กิจกรรม) ได้แก่ เวทีนำเสนอผลงานระดับภาคกลาง และระดับประเทศ ส่วนกิจกรรมที่ลงปฏิบัติในโรงเรียนประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก คือ การลงพื้นที่โรงเรียนเพื่อปรับแก้โจทย์วิจัย ติดตามผลการวิจัย วิพากษ์การวิจัย และ การจัดกิจกรรมค่ายฟาร์มคิด สะกิดไอเดีย เพื่อสร้างเวทีจำลองในการฝึกนักเรียนในการนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการจับกลุ่มโรงเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศในการนำเสนอที่ท้าทายมากยิ่งขึ้น โดยผลที่เกิดขึ้นเชิงภาพรวมในปีนับว่าเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติแบบลองผิดลองถูกไปก่อน แต่สิ่งที่เป็นหัวใจของการบริหารจัดการโครงการที่แท้จริงของศูนย์พี่เลี้ยง คือ การสร้างความรู้สึกร่วมกันเชื่อมั่นในกระบวนการโครงงานฐานวิจัย (RBL) โดยยังไม่ไปผูกมัดกับผลลัพธ์ที่จะได้จากการทำของนักเรียน แต่มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งผลจากเสียงสะท้อนที่นักเรียนส่วนใหญ่ คือ หลังจากผ่านโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาแล้วมีความรู้สึกที่ต้องใช้ความคิดในการทำงานมากขึ้น ต้องละเอียดในการทำงานมากขึ้น รวมถึงได้มีโอกาสทำงานกันเป็นกลุ่มเป็นระบบมากขึ้น ในขณะที่เสียงสะท้อนของครูแกนนำพบว่า ครูเริ่มยอมรับ และเปิดใจต่อวิถีการจัดการเรียนรู้ใหม่เพิ่มขึ้น รวมถึงมีกำลังใจจากการเห็นนักเรียนของตนเกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงพฤติกรรม จึงทำให้เกิดความศรัทธาต่อโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา และพร้อมที่จะร่วมพัฒนากระบวนการเรียนรู้ต่อไป นอกจากนี้การดำเนินงานของศูนย์พี่เลี้ยงมหาวิทยาลัยศิลปากรยังได้นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับภาคส่วนอื่นด้วย ได้แก่ การนำกระบวนการจิตตปัญญาศึกษาไปเป็นกิจกรรมหลักในสำหรับทำค่ายจรรยาบรรณสำหรับนักเทคโนโลยีอาหาร, การนำกระบวนการคิดเชิงเหตุผล และกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ไปใช้ในการอบรม ค่ายเยาวชน KBANK Kid Camp, การนำกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ RBL ไปประยุกต์ใช้ในการอบรมครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมต้น ในเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดราชบุรี, และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานออกสู่สาธารณชนในรูปแบบของช่องรายการ “เพาะพันธุ์ปัญญา ศิลปากร” ผ่านสื่อภาพเคลื่อนไหวออนไลน์อย่าง YouTube.com

Abstract

The operation of Pohpanpunya Coaching Center, Silpakorn University Hub (PPPYSU) on second year was conducted by 2 mainly activities including out-of-school activity based (OScA) and in-school activity based (IScA). There were 11 programs for OScA which were divided into 3 sub-class activities namely evaluation and criticizing activity (3 programs, including progress report, proposal criticizing, and research criticizing), teacher skill improvement activity (6 programs, including defining the project title and objective, analysis and synthetic thinking, area-based collaboration for learning management, writing skill and presentation design, presentation skill, and logical and system thinking), and conference activity (2 programs, including central-region and national conferences). By the way, there were 2 programs for IScA namely in-classroom action approach activity for research following-up, and “Thinking Camp” to simulate the seminar conference environment for student practice by grouping 2 or 3 schools per camp. The results exhibited that the overall learning output was still on trial and error procedures. Nevertheless, the ultimate goal of PPPYSU on second year was to encourage the teacher confidential touch on research based learning, so-called RBL by ignoring the adherence on final result which was conducted from student. On the other hand, it mainly focused on the “how-to-learn” of student. Regarding to student reflections, they indicated that thinking was an important things for work, detailing was focused for work, and work needed collaboration and system thinking. Moreover, the teacher reflections also revealed the agreement and confession themselves on RBL approach. Besides, they got the encouragement from behavioral changes in student leading to much more believe in this project and were also ready for project collaboration. Additionally, the operation of PPPYSU could be utilized for other associations including contemplative education for food technologist’s ethical camp, logical thinking training and contemplative education for KBANK kid camp, RBL training for scientific middle school teacher in Ratchaburi province, and also public broadcasting for PPPYSU channel on YouTube.